

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 22.

Lørdagen den 29de Mai 1858.

2den Mærg.

Indhold.

Faarets Behandling. — Gjødningsmidlerne. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Faarets Behandling.

(Efter det Engellske.)

Om Lamningen.

(Fortsættelse fra No. 21.)

Indtræffer Lamningen om Dagen i smukt Veir, har Moderen og hendes Lam bedst af at gaa frie i Indbegningen; men i Regn eller Sne og om Natten bør hun lufkes ind i Skuret for at lamme og holdes der indtil Veiret er bleven bedre eller hun er kommen sig efter overstaaet Lamning. Om Dagen er det det samme for Lammene i hvor Kold Luften end er naar den bare er tør. Det ansees for et godt Helsestegn at Lammet skjælver efter Fødselen. Moderen renser sig i Kobet af en kort Tid, og i mange Tilfælde saa Minutter efter Lamningen. Efterbyrden skal bringes bort og ikke tillades at blive liggende, hvor Lamningen har foregaaet. Moderen slifter straks Lammet, som imidlertid gjør mange forgjæves Forsøg paa at komme paa Benene, og det er i Sandhed overraskende at se hvor snart efter vel overstaaet Fødsel det kan staa. Straks det kan staa, anstrænger det sig for at finde Patten idet det udtrykker sin Længsel efter den ved med Læber og Tunge at efterligne Patingen, ved at udstøde klagende Skrig og svinge sin endnu vaade, lange Hale. Der ere adskillige Hindringer for Lammet første Gang finder Patten; — den lange Uld paa Moderens Sider skjuler den; — Ulden paa Iveret sidder den i Veien, — og hvad som endnu mere holder Lammet borte det er, at Moderen i sin inderlige Glæde vender sig rundt efter det for at slukke det; men ved denne Omdreining fjernes Patten fra Lammet hver Gang det griber efter den. Har Lammet endelig faaet Tag i den, saa slipper det den heller ikke lettelig forend det har drukket sig mæt. Har et snilt Jaar 2 Lam, kan det ene lettelig die medens Moderen er optaget med at kjaele det andet. Saaledes bare stærke Lam sig ad. Og have de engang faaet Mættten af varm Melk, saa tillage de hurtigt i Styrke og ere snart i Stand til at taale meget slemt Veir.

Men er Fødselen gaaet i Langdrag, saa ere unge Jaars første Lam saa svage i Begyndelsen, at de ikke ere i Stand til med egen Kraft at tage Patten, men maa have Hjælp, — og da gives denne dem paa følgende Maade. Hyrden vender Moderfaaret over paa Ryggen, knæler paa høire Kne og bøier Dyret tilbage mod venstre Ben, som staa bøiet. Idet han derpaa stryger Ulden tilside paa Iveret med Pege- og Tommelfingeren (og mere behøves der ikke), trykker han først Bokset ud af Patterne, tager saa et Lam i Halsen med hver Haand, aabner Munden paa dem med een Finger, og bringer Munden til Patten, hvorpaa Diingen gaar rasst for sig.

Ungfaaret har Tilbøielighed til at unddrage sig sit første Lam; men er det først diet paa den beskrevne eller paa naturlig Maade, saa forlader det aldrig sit Alkom. Naar det ikke lykkes Lammene straks at faa die, saa er det bedst at Hyrden snart giver Lammet Patten paa beskrevne Maade, og dette sparer ikke alene Lammet megen Besvær og styrker det, men giver ogsaa ham gunstig Leilighed til at undersøge Iverets Tilstand, om det er i Orden, haardt at føle paa eller inflameret. Ungfaar have i Almindelighed saa lidet Melk i sig, at det er nødvendigt for Hyrden at føde deres Lam for en Del med Kømelk til de selv faa mere Melk, hvilket de faa dels ved Diingen og dels ved forøget Mæring.

Har Hyrden Lam at underholde for en kort Tid, skal han give dem Kømelk til bestemte Tider, saasom om Morgen og Aftenen lige efterat Kjørene ere melkede, og se til at Lammene die sine Mødre Dagen igjennem og saaledes bestræbe sig for at skaffe den nødvendige Melk tilveie. Hjøspigen skal hælde Kømelk for Hyrden paa Glasster, naar Kjørene ere melkede Morgen og Aften, og Hyrden skal give de unge Lam Melken medens den er varm fra Koen, hvilket han udfører saaledes. Han sætter sig ned, tager en Mundfuld Melk af Glassten, og idet han holder Lammets aabnede Mund opad, sprøtter han i den den varme Melk i en svag Straale fra sin Mund, og dette drikker Lammet saa hurtigt som det kommer. Mundfuld for Mundfuld gjøres dette til Lammet er mættet. Saa snart Moderfaaret er i Stand til selv at yde den fornødne Melk, bør Hjelpe-melken straks bortfalde, da Kømelk ikke er saa god for Lammet som Moderens.

Moderfaarene holdes i Indbegningen til de

have kommet sig efter Lammingen, til Lammene ere blevne stærke og Moder og Lam ere blevne vant til hinanden. Hvad Tid der udfordres til alt dette, beror paa Lammings Natur og Veir- liget. Jo haardere Lammingen har været og jo ustabligere Veiret, desto længere maa de holdes i Baretægt.

Naar Moderfaar og Lam have kommet sig aldeles, gives de god Havn, paa hvilken Melken tillægger hurtigt til Bedste for Lammet. Det er gjerne forbundet med Nøle at drive Faar med deres unge Lam til en fjernere Havn, da Faarene i etvæk vende sig og forvilde Lammene. Hunden gjerne opirrer Faarene mere end hjælper Hyrden ved dette Arbejde. Jeg tror det er bedst at gaa foran og løfte Flokken i Stedet for at drive dem foran sig, hvilket udføres ved at tage et enkelt Lam, som tilhører et gammelt Faar, ved Forbenene — dette er den bedste Maade at føre et Lam paa — føre det langsomt med sig foran Moderen, og hun vil da brægende følge Hyrden i Hælene, medens de øvrige Moderfaar ville følge hende. Er Afstanden til Havnen betydelig, bør Koffelammet sættes ned for at die og hvile og et andet tages op i Stedet.

Med nok af Føde og beskyttet ved Natte- leiet med Net og Lampe, for at holde Rævene borte, vil Flokken hurtigt komme sig. Men denne Forsigtighed iagttages sjelden. Om Ræven har havt fat i et Lam kjendes derpaa, at Ræven altid griber det i Nakken bag Hovedet, og man vil, hvis den opstrømmes i dette Dieblis, finde tydelige Huller efter dens Tænder paa begge Sider af Halsen, hvorimod Hunden hugger sig fast i hvilken som helst Del af Kroppen og særlig Nedsiden af Halsen. Hvis ikke Ræven sieblif- lig forstyrres, bortfører den sit Bytte, hvorimod Hunden kun efterlader sig hvad den ikke spiser op. Enkelte Faar værge sig baade mod Hund og Ræv, og ere i Stand til at beskytte et enkelt Lam, medens Andre straks blive saa forstrækkede, at de ikke vide hvorhen de skulle tage Tilflugt. Efter et saadant Anfald ville Faarenes og Lammenes Brægen for at finde hverandre snart gjøre Hyrden, om han er et Stykke borte, bekendt med hvad der har gaaet for sig i Faareflokk.

I Tilfælde af at Lammet har en unaturlig Stilling, som naar Hovedet er boiet tilbage, maa dette boies frem, og hvis det ene eller begge Ben ligge bagud, maa de ligeledes bringes frem i deres rette Stilling et for et. I Korighed, samt- lige de unaturlige Stillinger, et Lam kan indtage, rettes med samme Midler som ved Kalven, men ved Følestersfaaret kommer endnu den Vanskelighed mere til end ved Roen, at der kan være to og endnu flere Lam, og at der saaledes er større Fare for at forveksle det ene Lams Ben med det andet.

Forudnævnte Tilfælde ved Lammingen ere alle lette for Hyrden, men der kunne indtræffe andre, som sætte hans Duelighed paa Prøve. Uformelighed ved Lammets Krop forarsage van- stelig Fødsel, og sætte Moderfaarets Liv i Fare. Det er næsten umuligt at bringe Hovedet paa et Lam med vreden Hals ind i Bommens Passage,

men det maa gjøres for den hele Krop kan træk- kes ud; og kan det ikke gjøres, maa man heller affjære Lammets Hoved, end riskere at Faaret skulde miste Livet.

Undertiden dø Tvillinglam i Bommen flere Dage for Lammingen, og da de sølgelig ikke kunne vise sig selv, maa de med udvortes Magt trækkes ud eller endog stjæres ud stykkevis. Er Forraadnelse indiraadt, vil Efterbyrden ogsaa være bedærvet og der vil medgaa lang Tid, førend Faaret aldeles kan rense sig for den. Jeg har seet den saa bedærvet, at den gik bort i Smaa- dele saa sort og klæbrig som Tære.

Bagvendi Stilling er meget vanskelig og Ud- træknigen lader sig ikke iværksætte førend Bag- benene først ere bragte ud. Trækker man Lam- met ud ved Bagbenene, maa Operationen fore- gaa hurtigt paa Slutningen, at ikke Lammet skal drukne i Bædsfen. I alle Tilfælde, hvor Ud- trækning finder Sted, er det en Hovedregel at have Lammets Ryg vendt mod Faarets Ryg. For at opnaa alt dette er det nødvendigt at stille Faaret op og ned med Skulderen mod Jorden og Halen i Veiret, saa at Lammet kan falde tilbage i Bommen, medens Hyrden træder Haanden ind for at ordne og bringe Bagbenene i den rette Stilling. En saadan Operation maa gjøres hur- tigt, men tillige varsomt, at der ikke skal sætte sig Inflammation. En liden Haand er af stor Fordel for Hyrden.

Det giver Hyrden stort Bryderi, naar Fa- arene ikke ville tillade sine egne Lam at die. I ethvert Tilfælde, hvor et Faar undslaar sig for at give sit Lam Die, bør Hyrden nøiagtigt un- dersøge Jverets Tilstand og komme efter Marsa- gen, og er den Inflammation, maa Lægemidler straks anvendes for at hæve den; men er Dyret vel, maa det sættes under Tugt.

Tugten bestaar i at Moderen straks luffes inde i Skuret og bindes med en kort Snor oven- for Knæet paa Forbenet til en i Jorden ned- rammet Pæl. Naar hun nu prøver paa at for- lade Lammet, trækker Snoren Benet fra Jorden og medens hendes Opmærksomhed er optaget med at drages med Snoren, griber Lammet Patten og bier i Mellemtiden. Ved at gjentage dette oftere slutter hun sig tilsidt til Lammet. Det er overa- skende, hvor snart Lammet lærer at sjæle sig til et Drag fra Moderen. Kan det ikke nærme sig fra Siden, saa griber det Patten bagfra mel- lem Bagbenene. Vil Moderen kun tillade een af sine Tvillinglam at die, maa hun holdes til Begge gjøre det, og da vil hun inden kort Tid lade Begge komme til.

Det er ikke underligt, at et Faar ikke vil tillade et fremmed Lam at die sig, og dog er det nødvendigt, naar Lammet har mistet sin Moder, at et andet Faar opammer det. Har et Ungfaar med lidet Mælk Tvillinger paa samme Tid som et andet Faar med megen Mælk kun har eet Lam, saa er det til Fordel baade for det ene Faar og tvende Lam, at det rigmølkende Faar ammer to Lam. Forandringen gjøres let medens samtlige Lam endnu ere vaade og de to samtidigt lægges

foran Moderen. Dør derimod Moderfaaret først to eller tre Dage efter Lammingen, saa er det vanskeligt at bringe Faaret til at modtage det ældre Faar sammen med sit eget. Den almindelige Fremgangsmaade er at gnide det ældre Lams Krop mod det Nyfødtes forend det sidste Moder har havt Vællighed til at tage Kjendsel paa sit eget Lam, og at lægge begge samtidsigt foran hende. Hun kan da modtage begge, men sandsynligt er det dog, at hun ikke vil vide af det ældre. Hun maa da sættes i en mørk Krog af Skuret og ved Hjælp af Vord gives en saa liden Mads, at hun kun har Rum til at staa op og lægge sig samt til at æde, men saaledes at hun ikke kan vende sig hurtigt og stange det fremmede Lam. Medens dette nu gribes sig mod hendes Uld, og dier hende mod hendes Lyst, faar det samme Lugt som hendes eget Lam og kommer saaledes i hendes Gunst. Vedbliver hun fremdeles at nægte Lammet Afgang, maa man ty til Snoren om Venet. Et andet uønskeligt Tilfælde er dette, at et Lam dør ved Fødselen for en Moder som er rigmæltig, medens et andet Faar har Tvillinger og ringe Mælk. Man bruger det Jiff først at lade Moderen lugte paa det nyfødte døde Lam, derpaa straks at slaa Skindet af det og sy det om Kroppen paa en af de Lam, som tilhøre det andet Faar. Derpaa presenteres det for den lammeløse Moder; men det er muligt, at den mørke Krog maa til forat hun skal blive smild med Lammet.

Skulde alle de nævnte Forsøg slaa Feil — og det kunne da, sjænt sjælden for en dueligt Hyrde — saa maa Lammet tages rent bort og bringes op ved Komælk.

(Fortsættes.)

Gjødningsmidlerne.

(Fortsættelse fra No. 22.)

Som tidligere angivet, indeholde 1000 Dele Rug (Straa og Kjerne) $4\frac{1}{4}$ Fosforsyre, $6\frac{1}{2}$ Kali, $3\frac{1}{4}$ Kalk og Magnesia, 18 Kiselsyre og 9 Kvælstof. Opfodres de 1000 Dele Rug, saa indeholder den vundne Gjødning igjen fuldstændigt de 5 førstnævnte Stoffer, men kun omtrent 87 Procent af Kvælstoffet, altsaa $7\frac{1}{2}$ Dele. Denne Blanding er nu ikke tilstrækkelig til Cuden andet Tilskud igjen at frembringe 1000 Dele Rug, thi den mangler $1\frac{1}{2}$ Kvælstof; følgelig kan der deraf kun dannes 870 Dele Rug, og af Aftebestanddelene bliver da 13 Procent ubenyttede tilovers. En Tilførsel af blot $1\frac{1}{2}$ Del Kvælstof vil da være tilstrækkelig til at frembringe de manglende 130 Dele Rug. Hvis man i dette Tilfælde tilførte nok saameget af en hvilken som helst Gjødning, som indeholdt $1\frac{1}{2}$ Del Kvælstof, saa vilde de kvælstoffrie Næringsstoffer heri blive uvirksomme tilbage, idet der i det Hele kun kunde dannes 1000 Dele Rug.

Svorledes maa altsaa en Agerjords Tilstand forandre sig under Dyrkningen? Hvad der af den til Foder anvendte Del af Hosten igjen tilføres Jorden i Gjødningen, have vi nylig seet. Dertil maa endnu bemærkes, at det Sagte kun gjælder om den fuldkomne Staldfodring. Den Kvantitet Gjødning, som falder udenfor Stalden paa Veie og andre ubyrkede Steder, maa naturligvis betragtes som fuldstændigt tabt. Af de Ekstremer, som Dyrene lade falde paa Græsgangen, komme alle Aftebestanddelene Jorden til gode, men af Kvælstoffet overgaar en stor Del i Atmosphæren under den ved Luftens Afgang paa følgende Gjøring. (Jorden vil dog her sole dette Tab mindre, forsaavidt, hvad der senere skal vises, Engplanterne behøve mindre Kvælstof fra den). Strømmaterialet faar Jorden fuldstændigt igjen; men for at tage det ved Gjødnings Tilberedning uundgaelige Tab af Ammoniak med i Beregningen, maa vi ogsaa af Strømmaterialets Kvælstof fraregne nogle Procent. Fuldstændigt mister den omhandlede Jordbund alle de Stoffer, som ere samlede i de fra Gaarden solgte Produkter, Kornet, Melken, Ulden, Kjedet osv. Betragte vi disse Produkters Sammensætning, saa viser det sig, at de indeholde tre Stoffer i forholdsvis stor Mængde, nemlig: 1) Fosforsyre, 2) Kali, 3) Kvælstof. Imedens Rugstraa med Kjerne i 1000 Dele indeholder $4\frac{1}{4}$ Fosforsyre, $6\frac{1}{2}$ Kali og 9 Kvælstof, saa er der i 1000 Dele Rugkorn alene $9\frac{1}{2}$ Fosforsyre, $6\frac{3}{4}$ Kali og 20 Kvælstof. 100 Dele Afte af Rugstraa med Kjerne indeholde 18,9 Kali og 14,1 Fosforsyre; 100 Dele Afte af Rugkorn indeholde derimod 34,5 Kali og 47,5 Fosforsyre.

I de fra Landeindommen udførte Produkter bortgives derfor bestandigt visse Kvantiteter af Jordens Bestanddele, og navnlig forholdsvis mest af Kalket, Fosforsyren og Kvælstoffet. Denne stadige Bortgivning af Kali vil i de fleste Tilfælde sildigt soles ved indtrædende Mangel, fordi Jordbunden sædvanlig indeholder dette Stof i større Kvantitet. Men Fosforsyren hører til Agerjordernes knappere Bestanddele; den fordres i betydelig Mængde til alle Kulturplanters Fremvæxt, og naar den aftager i Jorden, maa det snart mærkes ved forringet Vegetation. Af det i Hosten indvundne Kvælstof gaar der allerede fra det opfodrede Kvantum en Del tabt ved Andedrettet; da endvidere de fra Gaarden udførte Produkter ere meget rige paa dette Stof, og Jordbunden kun meget sjældent indeholder tilstrækkelige Kvantiteter deraf, saa maa nødvendigvis Agerjordens Tab af Kvælstof snart blive føleligt for Vegetationen, naar ikke Tabet dækkes paa anden Maade, idet ellers de kvælstofholdige Plantenæringsmidler i Jordbunden blive mere og mere tilbageværende i Forhold til de andre.

Der gives forskellige Midler til at forebygge, at Jordbunden efterhaanden forarmes, til altsaa at erstatte dens vedvarende Tab af Plantenæringsmidler. Til mange Landeindomme høre foruden Agerlandet ogsaa Enge, som, uden at gjødes, hvert Aar leverer et større eller mindre

Forraad af Græs, og synes at have et udtømmeligt Forraad af Næringsstoffer til deres Næddighed. Græsset (Hvet) opfodres, og af dets Kvælstofmængde gaar omtrent 13 Procent ved Aandbrættet tabt for Gjødningen, men af Aftebestandene ingen (Affetet fra Kjøb og Melteproduktionen osv., for hvis Størrelse der ikke kan gives noget almengyldigt Tal). 1000 Dele Hø (vandfrit) indeholde 14 Kvælstof, 6 Fosforsyre, 17 Kalk, 8 Kalk og Magnesia og 20 Kiseltsyre. Paa Veien igennem det dyrkede Legemeteles deraf omtrent 2 Dele Kvælstof. —

Altsaa hvor man for hver 1000 Dele bortsolgt Hvede eller Rug kan opfodre omtrent 2000 Dele Hø, der bliver det bortførte Kvælstof fuldstændigt erstattet, Fosforsyren næsten halvanden Gang og Kalket endog femdobbel. Under saadanne Omstændigheder vil den dyrkede Jord ikke blive fattigere, men tværtimod rigere paa Aftebestanddele. De uforbrændelige Næringsstoffer i Jordbunden maa paa denne Maade i Forhold til Kvælstoffet ophobe sig Aar for Aar; de danne i Jorden en død Kapital, forsaavidt der ikke kan produceres mere Plantesubstans, end der er nok Kvælstof til. Naar der ved Allunfabrikationen er saamegen Svovlsyre og Lerjord opløst, som behøves til at danne 1000 Centner Allun, men Forraadet af Kalk kun er nok til Dannelsen af 100 Centner Allun, saa kan der kun produceres 100 Centner, og Overskudet af begge de forstærkede Naaprodukter bliver ubenyttet tilbage. Fabrikationen er da, saalænge ikke det rette Forhold er tilvejebragt, afhængigt af Kalktilførselen alene. —

Til at kunne benytte dette Forraad af uforbrændelige Næringsmidler, som paa den oven fremstillede Maade uforholdsmæssigt ophober sig i Jordbunden, gives der aabenbart kun et Middel, nemlig en forøget Tilførsel af Kvælstofholdige Næringsmidler. En saadan Tilførsel kan ske paa to væsentlig forskellige Maader, nemlig 1) ved Dyrkning af saadanne Planter, som især formaa at drage Ammoniak fra Atmosfæren, idet de enten optage den igennem Bladene (?), eller forøge dens Overgang i Jordbunden ved Formerelse af Duggen o. s. v., og hindre Bortdunstningen; 2) ved Tilførsel af de i Handelen forekommende kvælstofholdige Substanter, hvilke senere skulle omtales.

Hvad den første Maade angaar, saa maa blandt de Planter, der gjøre Atmosfærens Ammoniak frugtbringende, fortrinsvis nævnes Kloveren; i Dyrigt høre heril alle de Planter, som afmeies i grøn Tilstand under deres yppige Væxt, med andre Ord alle Foderurterne. Dernæst følge Bælgrugterne, om hvilke man antager, at om de end ikke ligefrem berige Jordbunden, staae de den dog ibetmindste; derimod ved Dyrkning af Halmfød bliver Jordens Kvælstofmængde ifølge Erfaringen mest angreben. Hvor de forstærkede Planter indfyldes i regelmæssig Frugtfolge imellem Halmfrugterne, der vil Jordens Frugtbarhed, ved iøvrigt rigtig Behandling, ikke formindres, naar de i de bortførte Produkter mistede Afte-

bestanddele, fremfor alle Fosforsyren og Kalket, erstattes ved Hjælp af Græs fra Enge; thi hvad den Kvantitet Kvælstof angaar, som Jorden fik mindre i Staldgjødningen, end der var den frataget i Høsten, saa bringe Foderurterne den tilbage fra Atmosfæren. Ved en saadan Frugtfolge maa, naar der er endnu gunstigere Forhold af gode Enge, Jordens Frugtbarhed endog vedvarende stige. Vi se altsaa, at en Landeendoms Produktionsevne vel kan vedligeholdes uagtet den vedvarende Afgang af Jordens Bestanddele i de solgte Landvæsenprodukter, og at det under gunstige Omstændigheder endogsaa er muligt, vedvarende at forhøje Produktionsevnen uden fremmede Hjælpeidler. Det vil være oversflødig at nævne Exempler paa, at Landeendommens Frugtbarhed ved deres egne Hjælpeidler alene er høvet til en betydelig Høide og endnu bestandigt høves. Et saadant Resultat kan rigtignok, paa sjældne Undtagelser nær, kun naaes ved passende Indstrækning af Halmfødens Dyrkning og ved Hjælp af gode Enge. Jo større Enge der findes, desto friere kan Driften i Almindelighed være, navnlig i Henseende til Frugtfolgen; jo mere det mangler paa Enge, desto mere maa Dyrkningen af Foderurter (og Bælgrugter) udvides. Atmosfæren er den almindelige Beholder for al den Ammoniak, som forflygtiges fra Foderet under dets Vandring igennem Vyrlegemerne, fra Gjødningen, fra Jordbunden o. s. v.; sin bidragne Andel heraf kan Enhver kun ret fuldstændigt vinde tilbage ved Hjælp af naturlige Enge, eller ved Dyrkning af bladrige Planter, navnlig af yppigt vorende Foderurter. Da Jorden sædvanlig faar de Aftebestanddele, som Foderurterne fratage den, næsten fuldstændigt tilbage i Gjødningen, saa bliver den ved Dyrkningen af hine Væxter ikke gjort fattigere, men tværtimod beriget ved Kvælstof. I denne Henseende er det rigtigt, naar man siger at Klover o. s. v. beriger Jordbunden, thi ved dens Dyrkning mister Jorden ikke vedvarende Noget af sine Bestanddele, og dens Kvælstofmængde forøges. Hvis den indhøstede Klover blev bortført fra Godset, saa vilde der ganske vist dermed fratages Jorden en betydelig Kvantitet af dens Aftebestanddele. Men Jordens Frugtbarhed vilde dog ikke derved formindres, saalænge de uforbrændelige Næringsmidler ere fremherskende deri; den kan under disse Omstændigheder endog blive forhøjet, naar der ved de tilbageblivende Rodder og isærdeleshed ved den under Vegetationen forøgede Dugdannelselse kommer mere Kvælstof i Jorden, end den havde afgivet til den høstede Klovermasse.

Om det er fordelagtigt at forøge den manglende Ammoniak (eller vedligeholde den tilstedeværende) ved Dyrkning af Foderurter, eller erstatte den ved Kjøb af de i Handelen gaaende kvælstofholdige Plantenæringsmidler, derpaa lader sig naturligvis ikke give noget almengyldigt Svar. I sidste Tilfælde kan Frugtfolgen være friere, og navnlig kan Dyrkningen af Halmfrugter forøges. Til Spørgsmalets Besvarelse maa man vide Forholdet imellem den Gødsel, der opnaaes

ved Halmædens Dyrkning og den der faaes ved Dyrkningen af Foderurter. —

Hyvad der i det Foregaaende er sagt om Gjødningen, gjælder den ensformige Blanding af de faste og flydende Excrementer. Urinen indeholder andre Forbindelser end det faste Møg; den forste omfatter de opløselige, det sidste de uopløselige. Den ene af dem kan derfor ikke træde istedetfor den anden; kun deres Blanding indeholder de opfodrede Planter's Bestanddele (undtagen Kvælstoffet) i det samme Forhold, hvori de igjen fordres af Jordbunden til at danne en ligesaa stor Kvantitet Planter. Dermed menes ikke, at Urinen eller den faste Gjødning hver for sig alene ikke skulde være istand til at fremkalde Planter; men Bøgen af de Planter, som begge Slags Excrementer hver for sig ere istand til at producere, er mindre, end hvad de blandede med hinanden vilde have produceret. Thi hvor de anvendes hver for sig, forbliver en Del af Næringsstoffene, formædelt det ikke passende Blandingsforhold, ubenyttet tilbage. De tidligere anførte forte Analyser vise, at Urinen er betydeligt rigere paa plantenerende Stoffer, end de faste Excrementer. I 24 Timer udtømtes fra et Menneske i Urinen 14,8 i Skarnet kun 2,3 grammes uforbrændelige Stoffer; Hestens Urin indeholder mere end 5 Gange saameget Kvælstof, som de faste Excrementer, og over dobbelt saa meget af Afbestanddelene o. s. fr.

Under saadanne Omstændigheder er Urinens store Bigtighed for Planternes Ernæring meget indlysende; og den er ogsaa altid fuldkomment bleven anerkjendt af alle opmærksomme og tænksomme Landmænd. Rutildags vilde det være et bedrøveligt Tegn paa indgrovet Ligegyldighed hos en Landmand, naar det skulde være nødvendigt, gjentagende at anbefale ham Urinens Samling og Benyttelse.

Ved Gjødning med Staldmøg bliver Jordbunden i de fleste Tilfælde meget rigere paa humusdannede Substanter.

b) Staldgjødningens hensigtsmæssige Behandling og Anvendelse.

Af flere Grunde er det nødvendigt, for Gjødningens Overførelse paa Marken at opbevare den i længere Tid, og herved kommer det fremfor Alt an paa at beskytte den for betydelige Tab.

Gjødningen, ligesom andre organiske Substanter, gaar under gunstige Omstændigheder over i Gjæring (Forraadning). En vis Fugtighedsstand, Varme og Afgang af den atmosfæriske Ilt ere Stoffkillingens almindelige Betingelser. De kvælstofholdige Substanter ville dels selv hurtigt stoffkilles, dels tillige befordre Stoffkillingen af de dermed i Berøring værende kvælstoffrie Forbindelser. Derfor forraadne Dyrstofferne lettere end Plantestoffer. Fuldkommen tørre Dele forraadne slet ikke; under Vand sker Stoffkillingen kun meget langsomt; ved en passende Fugtighedsgrad tiltager den i Livlighed naar Varmen stiger. Forraadningen forarsager selv en Forhøjelse af Varmegraden; hvor Ilden har Afgang, er Gjæringen ligesom en langsom Forbrænding, og herved udvikles samme Varmemængde (ikke

Varmegrad), som ved Forbrænding under Lyssænomener. Da den udviklede Varme fremstyneder Stoffkillingen, saa vil Forraadningsprocessen, naar Varmen hindres fra at undvige, selv befordre sin hurtigere Fremfribden.

Disse Forhold maa man ved Gjødningens Behandling især lægge Mærke til, da Gjødningen og navnlig Urinen under passende Omstændigheder meget let gaa over i Gjæring (Forraadning). Under denne udvikles ogsaa leilighedsvis flygtige Produkter: Kulsyre, Ammoniak o. s. v. Tilbageholdelsen og Konserveringen af af det sidstnævnte Stof er det Punkt, hvorpaa der ved Gjødningens Opbevaring maa henveendes den største Opmærksomhed, naar Opbevaringen ikke kan ske under saadanne Forhold, at Gjæringen og dermed Ammoniakdannelsen er forhindret.

Naar Excrementerne ere frist tørrede og opbevares paa et tørt Sted, holde de sig ligesaa uforandret som Hø og Halm i Laderne. Det er bekendt, at Hornkvægets Excrementer, indtørrede til en tørvlignende Masse, holde sig længe paa Græsgangene. Men i fugtig Tilstand omdannes de ublandede Excrementer særdeles hurtigt, især naar de henligge i nogenlunde store Dyrger, langsomst sker det med Hornkvægets Gjødning, hvis eiendommelige Bestaffenhed meget hindrer den atmosfæriske Ilt's Indtrængning; Hestegjødningen gjærer derimod hurtigt. Man har seet en fugtig Dyrge af Hestemøg gjære saa voldsomt, at den slog op i lys Røg; en anden, som ikke brændte med Ildphænomener, forvandlede sig dog snart til en jordagtig Masse, som næsten kun var sammenfat af Afbestanddelene, og aabenbart saagodt som slet ikke kunde indeholde nogen Ammoniak. Men blander man Excrementerne saa ensformigt som muligt med Stroelse, med Straa, Jord, Saugspaaner o. s. v., saa vil Blandingen naturligvis ogsaa gjære, naar den holdes i fugtig Tilstand, men langsommere og uden betydelig Varmeforhøjelse. Den udviklede Ammoniak bliver da næsten fuldstændigt bunden og tilbageholdt i Massen, saalænge ikke en stor Del af de humusagtige Substanter ere blevne iltede under Gjæringen.

Stroelsen i Kvægstaldene tjener ikke blot til at berede Kvæget et rent Leie, heller ikke alene til at opfuge Urinen og blande den ensformigt med de faste Excrementer, men den er tillige af største Betydning for Reguleringen af Gjødningens Gjæring. Stroelsen stiller de enkelte Dele af Excrementerne fra hinanden, og ligesom opspæder dem ved Indblandingen af Substanter, som ere fattigere paa Kvælstof og mindre hurtigt forraadne. Ved at opfylde Mellemrummene i den løse Gjødning (Hestegjødningen) hindrer den Ilden fra at trænge altfor hurtigt ind; i Hornkvægets Møg derimod skaffer den en noget bedre Afgang for Luften ved at ophæve dets skæbrige Bestaffenhed. At der under disse Omstændigheder maa bevirkes en mere jevnt fremfribende Gjæring i Gjødningen, er indlysende. Desuden forsøger det til Stroelse anvendte Straa betydeligt Kvantiteten af de Humusstoffer, der dannes.

Som tidligere omtalt, besidde disse i høj Grad den Ene at fastholde Ammoniak, dels derved at de indgaa en virkelig kemisk Forbindelse dermed (Humussur Ammoniak), dels ved anden Tilstrækning. Leret besidder i denne Henseende lignende Egenskaber, men dets klæbrige Beskaffenhed i vaad Tilstand gjør det, ligesom ogsaa Muld (Dynd), uskiftet til at benyttes som Stroelse i Stalde. En sandet Jord derimod, som indeholder nogle Procent Ler og Humus, egner sig meget godt til det nævnte Diemed, skjønt den kun fastholder Ammoniak i ringere Grad.

Jo nøiere Stroelsen blandes med Ekrementerne, i desto højere Grad opnaaes de angivne fordelagtige Virkninger deraf. Hvor Stroematerialet og Ekrementerne ligge lagvis eller i Klumper ved Siden af hinanden, der kan man naturligvis hverken vente en ensformig Gjæring eller en fuldstændig Fastholdelse af den udviklede Ammoniak. Sammenblandingen udføres simplest og bedst af Kvæget selv; og det er derfor altid nødvendigt, at Gjødningen bliver liggende i nogen Tid under Kvæget, om den ogsaa foreløbigt skal opbevares paa et andet Sted.

(Fortsættes.)

J u d l a n d e t.

Christiania. I Stortingets Møde den 26de d. M. tog Suppleanten fra Farsberg og Laurviss Amt, Gaardbruger N. C. Gjellstad Sæde i Stortinget. Ved Valg paa Embedsmænd valgtes til Præsident U. A. Møglfeldt; til Vicepræsident U. B. Stabell; til Sekretær Enge og til Vicesekretær Grøve. Forhandlingerne om et Andragende fra Kopist i Statsrevisionen, Bugge, om Lønforbedring i Lighed med andre Kopister, blev udsat til næste ordinære Storting. Et Andragende om Pension eller Gratiale fra afflediget Sergeant B. Thorkilsson blev henlagt. I Odelsthingets Møde samme Dag foretoges først Valg paa Embedsmænd. Til Præsident valgtes Smith; til Vicepræsident Elieson; til Sekretær Meinich; til Vicesekretær Mossige. Derefter foretoges Indstilling angaaende Lovforslaget om Forandring i Betalingstiden for Brændvinsafgiften. Lovforslaget antoges overensstemmende med Komite-Indstillingen og er saalydende: Lov indeholdende Forandring i Tiden for Brændvinsafgiftens Erlæggelse med Videre. Skatten af Brændvinsbrænden bliver senest at lægge den sidste Dag i den tredje Maaned efter den, hvori Brændingen har fundet Sted. Saaremt Afgiften ikke inden den Dag er erlagt, indtræder strax den ved Lov af 17de August 1848 § 29 foreskrevne Standsning af Brænderi, hvorhos den Skattepligtige fra samme Dag af og indtil Betaling sker, har at erlægge en Procent maanedlig Rente af det skyldige Afgiftsbetrag, hvilken Rente inddrives paa samme Maade som Skatten. Maa Statskassen søge Gjældsforløse gennem Tvangsauktion, ophører saavel Brænderiets Standsning som Rentens Løb mod den Skattepligtige først

ved den for Auktionsløberne fastsatte Betalingstid. Udeblive disse med Betaling, have de ligeledes at svare Rente til Statskassen med 1 Procent om Maaned. Iøvrigt blive de gjældende Bestemmelser om Afgiftens Erlæggelse og Indskrænkning, samt om Sikkerhed for samme usorandrede. Et Lovforslag fra Mægler Dietrichs, Repræsentant fra Tønsberg, om Boers Administration blev derefter henlagt. Bankkomiteens Pluralitet har indstillet til Henlæggelse 1) det kgl. Forslag om Bankens Flytning til Christiania; 2) Forslaget fra Bergsager om at Lov af 12te Oktober 1857, angaaende Rentefodens Forholdelse, ophæves, hvilkke Sager udlægges til Foretagelse i et senere Møde. I Lagttinget valgtes til Præsident Præst Bergh; til Vicepræsident Meldahl; til Sekretær Hesselberg og til Vicesekretær Borresen.

— Procurator Rasch og Proprietær Gade ere afreiste til Stockholm for paa de norske Aktie-Gieres Vegne at afgive Møde ved en Generalforsamling, som der skal afholdes i Forsikrings-Selskabet Skandia.

— En Betjent ved det herværende Postkontor har efter egen Tilskaaelse aabnet omtrent 30 Bankobreve og udtaget deraf dels Penge, dels Guldsager. Han nægtede derimod at vide Besked om to Bankobreve, der nylig vare ankomne til Christiania Fattigkommission, og hvoraf det ene skulde indeholde 459 Spd. 3 fj; men af hvilke vare udtagne 4 Hundredealersejder (med No. 53016, 50938, 35460 og 51135) fra Frederikshalds Fattigforstander; det andet Brev var fra Laurvig med 57 Spd. 93 fj. Ved nærmere Eftersyn fandtes Seglene paa begge Breve beskadigede.

Paa Thoten afføredes den 17de Mai d. A. en af „taknemmelige Medborgere“ reist Mindestotte for Peder Fauchald. Støtten er af fløben Granit og koster omtrent 60 Spd.

Frederikshalds Ugeblad meddeler, at den Kone, som i Thime tilfølede flere svære Sæer af sin Mand, lever endnu, hvorhos hendes Læge skal have erklæret, at hun kan helbredes.

I Saude i Telemarken drog Christi Himmelfartsdag et svært Tordenveir over Eggen. Lynilden slog ned i Stalden paa Gaarden Skobba, antændte Jid i Høloftet, som dog snart sluktedes, og drækte en Hest, der syntes at være truffen i Hovedet og Bryttet, hvor Haarene vare mest forbrændte, medens de vare ligesom affvedne over hele Kroppen.

Fra Grimstad meldes, at en Pige i Diestad Sogn har gjort Børnesødsel i Dølgemaal, kvalt Børnet og lagt det ned i et Stengjærde.

— Nogle Tilfælde af Børnekopper ere forekomne her i Byen.

I Christiansand høitideligholdt den 14de en Gjulmager Knudsen og Kone sin 60aarige Bryllupsdag.

Ogsaa fra Bergen meddeltes for nogen Tid siden, at Børnekopper vare udbrudte dersteds.

U d l a n d e t.

Sverige. I Gotheborgs Handels- og Sjøfarts-Tidning meddeles fra Stockholm, at Ss. Maj.

Kongens Hælbredstilstand forbedres i den Grad, at man begynder at tale om, at han atter skal kunne overtage Regjeringen.

— Ifølge Aftenbladet gav Koncerten i Ladugårdslandets store Kirke en Netto-Indtægt af 2935 Rd., hvoraf den egl. Familie bidrog 425 Rd.

Tydsland. Forbundsdagen i Frankfurt blev kaldt den 20de d. M. den nedsatte Komites Indstilling i Anledning af det dansk-tydske Spørgsmaal, dog blev Indstillingen lempet noget efter Hannovers Ønske.

England. (Fortsat.) I Anledning af Canning's i f. No. meddelte Proklamation, der var bleven optagen i Times, henvendte Hr. Bright, i Underhusets Møde den 6te d. M., sig til Sekretæren i det østindiske Bureau, Hr. Baillie, og ønskede at vide, om Proklamationen var udstedt efter den engelske Regjerings Ordre, og hvis ikke, hvilke Skridt han havde foretaget i Anledning af denne Proklamation. Hr. Baillie svarede, at Regjeringen for omtrent tre Uger siden havde faaet en Depesche, ledsaget af en Proklamation, om hvilken der blev sagt, at den skulde blive offentliggjort saasnart de engelske Tropper vare i Besiddelse af Lucknow. Dette var formodentlig den af Hr. Bright omtalte Proklamation; thi Aftrykket af samme i Dagens Aviser, stemmede paa en eneste Passus nær, fuldstændig overens med det til Regjeringen sendte Udkast. Strax efter Udkastets Ankomst havde Regjeringen taget det under Overveielse og som Følge deraf afsendt en Depesche (til Canning), som indeholdt dens Anskuelser derom. Der var Intet tvivlen for, at saavel Depeschen som Proklamationen kunde blive fremlagt. Der laa ingen Instruktioner fra den brittiske Regjering til Grund for Proklamationen; thi denne var udelukkende udstedt paa den østindiske Regjerings Ansvar. Da Hr. Bright derefter spurgte om Indholdet af den fra Regjeringen afsendte Depesche, erklærede Ministeren Disraeli, at Depeschen udtalte Regjeringsens Misbilligelse med Hensyn til det i Proklamationen forlyndte Konfiskations System. Samme Dag sagde Lord Granville i Underhuset, at det var kommet til hans Kundskab, at Regjeringsens Organ paa et andet Sted (af Disraeli i Underhuset se ovenfor) havde erklæret, at Regjeringen aldeles misbilligede Lord Canning's Proklamation, der tilføjede en Amnestie (Fritagelse for Straf). Han ønskede at vide, om dette var Tilfældet, og om Lord Ellenborough (Ministeren for de østindiske Anliggender) delte denne Anskuelse. Lord Ellenborough svarede, at han et kunde sige, hvad der var forefaldet paa et andet Sted, desuden havde der ingen Forbindelse fundet Sted imellem ham og Hr. Disraeli med Hensyn til nogen saadan Erklæring, som skulde afgives af ham. Imidlertid var Hr. Disraeli fuldstændig underrettet om Regjeringsens Anskuelser i denne Sag. Saavel Proklamationen, som Regjeringsens Svar paa samme skulde forøvrigt imorgen blive nedlagte paa Husets Bord. Dette skete Dagen efter af Lord Ellenborough. De fremlagte Dokumenter vare følgende: 1) En Skrivelse dateret 3die Marts fra Regjerings-Sekretær Edmonstone til Over-Kommissæren i Andh, der indeholdt Anordningene med Hensyn til Proklamationens Offentliggjørelse og

Udførelse, (af hvilken Skrivelse dog to Sætninger vare udeladte); 2) Proklamationen; 3) den Skrivelse (af 19de April) fra det østindiske Direktori-ums hemmelige Komite, hvori Proklamationen udtales og forkastes (desavoueres). Denne Skrivelse eller Regjerings-Depesche var saalydende: „Dette embedsmæssige Udtryk af Regjeringsvillien tilføendes giver, at 6 Personer, der ere nævnte som standhaftige loyale Folk, fremtidig ere de eneste arvelige Elere af de Lande, hvoraf de vare i Besiddelse, da Andh kom under det brittiske Herredømme, under Forbehold af en moderat Skat, som de skulde erlægge; at Andre, som havde lignende Fordringer, ogsaa skulde erholde forholdsmæssig Løn og Ære, og at med disse Undtagelser, Provindsen Andhs Eiendomsret konfiskeredes for den brittiske Regjering. Vi kunne ikke undlade at ytre vor Frygt for, at dette Dekret, som udtaler et helt Folks Arveløshed, vil komme til at lægge uoverstigelige Hindringer i veien for Freden. Det forekommer os, at den folkeien-dommelige Karakter af Krigen i Andh i høj Grad maa tilskrives den Strenghed, med hvilken Embedsmændenes summariske Afgjørelse, i en stor Del af Provindsen fandt Sted, idet disse Embedsmænd ei toge Hensyn til hvad Hoved-Grundeierne vare vænte til at anse som deres gode Ret. Grund-Eierne i Indien hænge fast ved deres forfædres Jord og holde ligesaameget paa deres formentlige Rettigheder, som Godebrierne i hvilket som helst Land, vi kjende. Hvilke end deres endelige og uafslorede Hensigter kunne være, vil Proklamationen se ud som en Akt, der berøver Folkets Masse Det, som individuelt er den dyrebarest; medens deres indfødte Fyrsters Fortrangelse dog naturligvis har oprørt al den National-følelse, som de besidde, og veist den imod os. Vi maa tilstaa, at Fiendtlighederne i Andh mere have Karakteren af en retmæssig Krig, end af et Oprør, og at Folket for bør behandles med Skaansomhed, end gjøres til Gjenstand for en Revselse, hvis Strenghed næsten er uden Exempel i undertvungne Nationers Historie. Andre Erobrere have, naar det var lykkedes for dem at overvinde al Modstand, gjort nogle Personer til strafværdige Undtagelser og vist den store Flerhed af Folket en politisk og ædel Mildhed. De har derimod straffet Flerheden og gjort Ginsten til Undtagelse. Vi ønske, at De i Praxis vil formilde Konfiskations-Dekretets Stræng-hed. Vi ville, at det brittiske Herredømme i Indien skal støtte sig paa et tilfreds Folks villige Lydighed; Tilfredshed kan ikke bestaa med en almindelig Konfiskation: I et Land, hvor hele Folket bliver fiendtlig stemt ved Følelsen af den lidte Uret, kan Regjeringen ikke holde sig med en nok saa stor Militærmagt; og hvis noget Saadant alligevel var muligt, vilde dette ikke være noget onskværdigt Maal.

I den Regjerings-Depesche til Lord Canning, saaledes som den forelagdes Underhuset, havde Lord Ellenborough udeladt nogle Steder af høiere Stats-hensyn. Disse Steder lyde saaledes: „Vi kunne ikke andet, end være af den Anskuelse, at de, som i Andh modsatte sig os, aldeles ikke kunne sættes i Række med dem, som have gjort Oprør mod os i Provindsen, som allerede i længere Tid have staaet under vort Herredømme. Vi dethroniserede Kongen

af Udby og toge hans Kongerige i Besiddelse i Kraft af en Traktat, der senere hen var bleven modificeret ved en anden Overenskomst, ifølge hvilken, hvis den var bleven betragtet som staaende i Kraft, den af os befulgte Fremgangsmaade ikke retmæssig havde kunnet iværksættes. Vi bestemte os dog for at anse den som ei værende i Kraft, omendsskønt man i Forveien ei havde underrettet Kongen i Udby om, at den, med Hensyn til den Bestemmelse, paa hvilken vi støttede vor Retfærdiggjørelse, ei var bleven ratificeret i England. Sin Hærskær og hans Forgjængere havde, i hvor stet de end kunne have regjeret deres Underfaatter, dog bestandig trofast opfyldt deres Forpligtelser ifølge Overenskomsten med os. De havde mere end engang staaet os bi i vore Forlegenheder, og aldrig var den mindste Mistanke opstaaet om, at de nærede nogen som helst fiendtlig Tankemaade mod vor Regjering. Pludselig saa Beboerne, hvorledes deres Konge blev bortført fra deres Midte og at vor Regjering blev indsat istedet for hans, hvilken, hvor stet den end kunde være, dog var indenlandsk, og efter denne pludselige Regjeringsforandring fulgte strax en Fordeling af de Indtagter, som i en meget betydelig Del af Provindien berøvede de mest indflydelsesrige Grundelere Det, som de ansaa for deres Eiendom, og hvilket i ethvert Tilfælde i en lang Tid havde givet deres Familier Rigdom, Anseelse og Magt.

Den 10de meddelte Lord Shaftesbury i Overhuset, at han den 14de vilde foreslaa en Resolution, der skulde udtale Husets Dadel over Offentliggjørelsen af den den 19de April til General-Guvernøren skrevne Depesche. Grev Ellenborough bemærkede dertil, at det kun maatte tilskrives et Tilfælde, at Overhuset blot fik en Del af Depeschen; medens Underhuset fik den hele*). Oprindelig skulde begge Huse dog blot have et Udtag; men ved et Buds Forsættelse havde Underhuset faaet den hele Depesche. Vi have allerede meddelt, at Lord Shaftesburys Dadelvotum faldt med 167 mod 158 St. I Underhuset erklærede Hr. Cardwell den 10de, at han den 13de vilde fremsætte et lignende Forslag i Underhuset; men hvilket blev udsat indtil han endelig efter Forlangende af alle Oppositionens Fraktioner tog det tilbage og som Grund anføres, at Distrælli i Ministeriets Navn forstikkede, at Regjeringen vilde

*) I denne Anledning havde et engelsk Blad (Morning Post) oplyst, at nattet Regjeringens Depesche til Lord Canning var saa hemmelig, at den ikke engang blev forelagt de østindiske Direktorer, meddeltes den dog til Underhus-Medlemmet Bright, som ingen Hemmelighed gjorde af Indholdet. Derpaa fulgte Interpellationer i Parlamentet, paa hvilke man fik overraskende Svar. Lord Ellenborough lover Depeschens Offentliggjørelse med Udelæse af 5 politisk vigtige Sætninger, hvis Bekendtgjørelse, ifølge hans egen Erklæring vilde være usfordrig. Lørdene i Overhuset erholde ogsaa Lørdag Morgen Depeschen uden de 5 Sætninger. Samme Morgen faa mange Underhus-Medlemmer deres Exemplarer med de fem Sætninger. Andre Medlemmer faa om Eftermiddagen deres Depesche uden de fem Sætninger; imidlertid havde Hr. Bright sendt det Exemplar, som han i mange Dage havde haft i Lommen, til Avisen „Star,” i hvis Spalter de viste sig in extenso.

understøtte Lord Canning. Den egentlige Hensigt med alle disse Manøvrer af Oppositionen (Whiggene) var at ville styrte det Derbyske Ministerium for at faa et Palmerston eller Russell igjen; men hvilket den gang ikke lykkedes.

— Ludvig Phillips Svigerdatter, Hertuginde af Orleans, Moder til Greven af Paris, er død i Richmond den 17de d. M.

I Montenegro har i denne Maaned været en lille Krig mod Tyrkerne, hvilke Sidste i en Træfning mistede alle sine Officerer. Sultanen har nu anerkendt den Stilling, hvori Montenegro stod i 1856, og bifaldet, at Uffendinge fra Stormagterne efter Sigende i Wien, skulle afhandle Spørgsmaalet om Montenegros Stilling til Tyrkiet.

Almanacken for 1859 vedkommende.

De Kommissionærer, der ønske at forhandle Almanacken og Kalenderen for 1859, anmodes om godhedsfuldt snarest muligt at opgive deres omtrentlige Forbrug og indsende Revisioner til Underleguede, der har overtaget Forlaget for 5 Aar. Adressen samt andre ved Forsendelsen nødvendige Oplysninger bedes usiagtigt opgivet, hvilket betydeligt vil lette og paastynde Expeditionen. Paa hvert 10 Exemplarer gives 1 Expr. frit.

Christiania den 19de Marts 1858.

W. C. Fabritius.

Christiania Kornpriser.

Ju den landst
 Hvede, 3/4 à 5/2 Spd. intet solgt.
 Rug, 15 1/2 à 16 1/2
 Byg, 14 1/2 à 15 1/2 12 1/2
 Udenlandst
 Rug østersøst 15 1/2 à 16 1/2
 Rug dansk 15 1/2
 Byg 2radigt 15 1/2 à 16 1/2
 Erter 4 à 5 1/2 Spd.
 Hvede 4 1/2 à 5 1/2 Spd.

Christiania Fiskepriser.

Eild, Røbd. 5 1/2 Spd. pr. Ld.
 Eild, stor Mld. 5 Spd. pr. Ld.
 Eild, smaa dd. 4 Spd. 2 1/2 pr. Ld.
 Eild, stor Christ. 18 1/2 pr. Ld.
 Eild, smaa dd. 3 Spd.
 Storset 6 1/2 12pr. Bog.
 Middelsæt 1 Spd. pr. Bog.
 Smaaet 4 1/2 12 1/2 pr. Bog.
 Rødfjer 7 1/2.

Udgiverens Adresse:

J. Schrøder. Bost i Bærum.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.